

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W WARSZAWIE

LWA.410.002.02.2018
P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Adam Struzik, Marszałek Województwa Mazowieckiego (dowód: akta kontroli str. 3)
Podstawa prawna	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Jerzy Kęcik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/8/2018 z 11.01.2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli była ocena wykorzystania przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego² dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2017 r. Kontrola obejmowała prawidłowość wykorzystania środków przyznanych na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi oraz finansowania ulg na przejazdy komunikacją autobusową. Oceny dokonano przy uwzględnieniu kryteriów legalności, gospodarności i rzetelności.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Urząd Marszałkowski jest wojewódzką samorządową jednostką organizacyjną, działającą na podstawie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa³ w formie jednostki budżetowej. Realizuje zadania samorządu Województwa pod kierunkiem Marszałka Województwa i merytorycznym nadzorem właściwego członka Zarządu Województwa. Marszałek Województwa wydaje zarządzenia oraz kieruje Urzędem, przy pomocy Sekretarza Województwa – Dyrektora Urzędu. Ustrój i zasady funkcjonowania organów województwa określono w Statucie Województwa Mazowieckiego⁴.

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁵ wykorzystanie w 2017 r. przez Województwo Mazowieckie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Powyższa ocena została sformułowana na podstawie badania wykorzystania dotacji w kwocie 68 090,1 tys. zł, przeznaczonej na wyrównanie przewoźnikom

¹ Dz.U. z 2017 r. poz. 524.

² Urząd Marszałkowski

³ Dz.U. z 2017 r. poz. 2096, ze zm.

⁴ Uchwała nr 145/09 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z 7 września 2009 r.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

wykonującym krajowe przewozy pasażerskie utraconych przychodów z tytułu honorowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów.

Przyznane środki finansowe zostały wykorzystane w sposób celowy i gospodarny, zgodnie z przeznaczeniem. Urząd Marszałkowski prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymywanych z dotacji celowej oraz wydatków dofinansowywanych z tych środków zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶, a także prawidłowo wywiązywał się z obowiązków monitorowania i rozliczania otrzymanych kwot dotacji.

V. Wyniki kontroli

1. Dane ogólne

Opis stanu
faktycznego

W 2017 r. Urząd Marszałkowski otrzymał z budżetu państwa dotacje celowe w łącznej kwocie 125 642,9 tys. zł, w tym 121 739,5 tys. zł na realizację zadań zleconych oraz 3 903,4 tys. zł na realizację zadań własnych. Na zadania zlecone wykorzystano 120 002,2 tys. zł, tj. 94,9% dotacji przyznanych, a na zadania własne wykorzystano 3 903,3 tys. zł – co stanowiło 99,6% kwoty dotacji przyznanej.

Dotacje na zadania zlecone wykorzystano głównie na:

- refundowanie przewoźnikom kosztów stosowania ulg ustawowych w przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego – 68 090,1 tys. zł;
- utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa – 21 802,6 tys. zł;
- odbudowę jazu na rzece Rozoga oraz przebudowę lewobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Jeziorki – 7 068,2 tys. zł.

Z dotacji celowej przeznaczonej na zadania własne dofinansowana została min. modernizacja budynku Pawilonu Głównego Mazowieckiego Centrum Lecznictwa Chorób Płuc i Gruźlicy w Otwocku – 3 130,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 16-21)

W 2017 r. Wojewoda Mazowiecki przeprowadził 12 kontroli w Urzędzie Marszałkowskim na podstawie art.175 ust.1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷ w trybie określonym w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej⁸.

Kontrolą objęto realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących m.in.:

- utrzymania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa,
- przebudowy wałów przeciwpowodziowych na niektórych odcinkach rzeki Wisły,
- utrzymania wałów przeciwpowodziowych rzeki Bug,
- utrzymania rzeki Radomka i rzeki Długa

oraz zadań wynikających z ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym⁹.

(dowód: akta kontroli str. 24-137)

W Biurze Księgowości Budżetu w Departamencie Budżetu i Finansów Urzędu Marszałkowskiego wyodrębniono ewidencję księgową otrzymanych dotacji z budżetu państwa, natomiast w Wydziale Księgowości w Departamencie Budżetu i Finansów prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową w zakresie wydatków realizowanych z dotacji przez poszczególne departamenty. Sposób ewidencjonowania wydatków na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej

⁶ Dz.U. z 2017 r. poz. 2342, ze zm.

⁷ Dz.U. z 2017 r. poz. 2077.

⁸ Dz.U. Nr 185, poz. 1092.

⁹ Dz.U. z 2015 r. poz. 652, ze zm.

został określony w procesach i procedurach Zintegrowanego Systemu Zarządzania¹⁰.

(dowód: akta kontroli str. 141, 469-475)

2. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji z budżetu państwa

2.1. Dotacja na dofinansowanie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi

W budżecie Województwa Mazowieckiego na 2017 r. nie zaplanowano zadań dofinansowanych środkami z rezerwy celowej budżetu państwa w zakresie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami wojewódzkimi. Samorząd Województwa Mazowieckiego nie spełniał kryteriów określonych w art. 24 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹¹ z uwagi na przekroczenie wskaźnika dochodów podatkowych (z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych) na jednego mieszkańca.

(dowód: akta kontroli str. 477-479)

2.3. Wykorzystanie dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie ulg na przejazdy komunikacją autobusową

W 2017 r. zawartych było 156 umów z przewoźnikami wykonującymi krajowe autobusowe przewozy pasażerskie, którzy korzystali z dopłat do przewozów z tytułu honorowania ustawowych ulg. Przewoźnicy na podstawie zawartych umów, złożyli 1 505 wniosków o udzielenie dopłat na łączną kwotę 68 090,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 154, 209-214)

W Urzędzie Marszałkowskim obowiązywały¹² „Zasady weryfikacji wniosków dotyczących rozliczeń dopłat do biletów z tytułu stosowania ustawowych ulg w przewozach pasażerskich” oraz wymogi dotyczące wniosków składanych przez przewoźników o zawarcie umowy na dopłaty do przewozów osób uprawnionych, opisane w Karcie usług zamieszczonej na stronie internetowej Urzędu¹³. Wzór karty zawierał wykaz dokumentów niezbędnych do przedłożenia celem zawarcia stosownej umowy. Złożone dokumenty sprawdzane były przez pracowników Wydziału Transportu Drogowego pod względem zgodności z przepisami prawa, ich kompletności oraz terminów ważności. Fakt weryfikacji był potwierdzany przez osobę prowadzącą daną sprawę na tzw. liście kontroli wniosku do zawarcia umowy.

(dowód: akta kontroli str. 153, 155-171, 205-208)

Dokumenty złożone przez 12 przewoźników w 2017 r. w sprawie zawarcia umowy na dopłaty z tytułu ulg na przejazdy komunikacją autobusową zawierały: wniosek o zawarcie umowy określającej szczegółowe zasady przekazywania przewoźnikowi dopłat z budżetu państwa, z tytułu ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego autobusowego osób uprawnionych, datę jego sporządzenia, nazwę wnioskodawcy, opis wnioskowanej sprawy, podpis oraz wymagane załączniki:

- a) kserokopię licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego,
- b) decyzję w sprawie nadania numeru NIP,
- c) zaświadczenie o numerze identyfikacyjnym REGON,
- d) aktualny odpis z Rejestru Przedsiębiorców – KRS,

¹⁰ § 28 załącznika nr 2 do zarządzenia nr 176/16 Marszałka Województwa Mazowieckiego z 11 marca 2016 r. w sprawie „Polityki rachunkowości w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego w Warszawie”

¹¹ Dz.U. z 2017 r. poz. 1453, ze zm.

¹² Uchwała nr 415/228/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 21 marca 2017 r.

¹³ <http://wcm.mazovia.pl/web/wcm/10.01.-doplaty-do-przewozow-autobusowych-z-tytułu-honorowania-ulg-ustawowych>.

- e) kserokopie posiadanych aktualnych zezwoleń wraz z rozkładami jazdy oraz cennikami,
- f) wykaz kas rejestrujących wraz z kserokopiami decyzji Urzędu Skarbowego o nadaniu numeru ewidencyjnego kasie rejestrującej,
- g) informację dotyczącą nazwy banku wraz z numerem rachunku przewoźnika, na który będą przekazywane dopłaty.

Wszystkie składane przez przewoźników wnioski były weryfikowane pod względem kompletności złożonych dokumentów. Spełnienie wszystkich wymagań było podstawą do zawarcia umowy z przewoźnikiem.

W wyniku przeprowadzonej analizy dokumentów nie stwierdzono przypadków niepodpisania umowy z przewoźnikami występującymi o zawarcie umowy na dopłaty do ulgowych przejazdów w komunikacji autobusowej.

(dowód: akta kontroli str. 215-269)

Kierownik Wydziału Transportu Drogowego wyjaśnił, że w wydziale prowadzony jest rejestr zezwoleń indywidualny dla każdego z przewoźników posiadającego zawartą umowę o dopłaty do przewozów. Upoważnieni pracownicy prowadzący rejestr na bieżąco monitorują dane w nim zawarte. W przypadku zbliżającej się daty wygaśnięcia uprawnień, przewoźnik powinien zgodnie z zawartą umową poinformować o przedłużeniu ważności zezwolenia lub o rezygnacji z wykonywania przewozów. W przypadku braku informacji ze strony przewoźnika, pracownik prowadzący rejestr zwracał się telefonicznie z prośbą o udzielenie informacji w przedmiotowej sprawie.

(dowód: akta kontroli str. 153)

Analiza 12 umów podpisanych z przewoźnikami korzystającymi z największych dopłat w 2017 r. oraz złożonych przez tych przewoźników wniosków o dopłaty wykazała, że:

- 1) zawarte z przewoźnikami umowy zawierały postanowienia¹⁴ zabezpieczające interes budżetu państwa,
- 2) składane przez przewoźników wnioski o dopłaty były weryfikowane, spełniały wszystkie wymogi formalne i zawierały wszystkie niezbędne załączniki¹⁵,
- 3) kwoty dopłat do przewozów określone były w podziale na poszczególne kategorie ulg ustawowych i wynikały z raportów kas fiskalnych,
- 4) dopłaty do przewozów przekazywane były terminowo¹⁶,
- 5) wszystkie dopłaty wypłacane były na podstawie obowiązujących umów.

(dowód: akta kontroli str. 216-217, 264-281)

W 2017 r. pracownicy Departamentu Kontroli Urzędu Marszałkowskiego przeprowadzili 11 kontroli u przewoźników pobierających dopłaty z tytułu stosowania ustawowych uprawnień do ulgowych pasażerskich przejazdów autobusowych osób uprawnionych. W wyniku tych kontroli, przypisane zostały do zwrotu dotacje w wysokości 430,1 tys. zł z powodu niewłaściwego rozliczenia dopłat do sprzedaży biletów ulgowych.

(dowód: akta kontroli str. 487-567, 570)

¹⁴ § 8 ust. 1 – podstawą do przekazania dopłaty jest prawidłowe rozliczenie się przewoźnika za sprzedane w danym miesiącu bilety ulgowe na przejazd dla osób uprawnionych oraz § 10 ust. 1 – województwo może dokonywać szczegółowej kontroli sprzedaży przez przewoźnika lub na jego rzecz, biletów oraz sporządzanych rozliczeń dopłat w jego siedzibie, miejscu prowadzenia działalności i w miejscach, gdzie prowadzona jest sprzedaż biletów.

¹⁵ Rozliczenie dopłat na poszczególne grupy osób uprawnionych oraz oświadczenie przewoźnika o zgodności rozliczenia ze stanem faktycznym

¹⁶ Po wpłynięciu środków na konto bankowe Urzędu Marszałkowskiego, zgodnie z § 9 ust.1 umowy w ciągu 7 dni przekazywane były odpowiednie kwoty na rachunek bankowy danego przewoźnika.

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

VI. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższą ocenę wynikającą z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

VII. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Warszawa, lutego 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Jerzy Kęćik
główny specjalista k.p.